

LA S SORDA I LA S SONORA

Fa una tarda prodigiosa de tardor. Hi ha una llum finíssima, que sembla acostar les coses a la nina dels ulls. El mar en calma, d'una blavor pàl·lida, sembla reposar en una mandra voluptuosa. La llum del sol ha perdut la força d'enlluernament de l'estiu, i tot es pot mirar amb una precisió més fina.

Josep Pla

- Llegiu el text. Moltes paraules contenen el so de la **essa**.
- Rellegiu-lo en veu alta fixant-vos en el so de les esses. Sonen totes igual?
- Es representa sempre amb la mateixa lletra?

Llegiu en veu alta aquestes paraules i indiqueu si contenen el so de essa sorda o el de essa sonora:

escorça • colze • cerimònia • tisora • serp • recitar
carrossa • excusa • dissabte • princesa • recepta • espasa
rosari • glaç • quinze • medusa

Busqueu en el text cinc paraules que tinguin el so de essa sonora i cinc que tinguin el so de essa sorda.

<u>S SORDA</u>	<u>S SONORA</u>

El so de **essa sorda** s'escriu:

- amb **s** al principi o al final de la paraula o entre consonant i vocal:
sabata, tos, festa...
- amb **ss** entre dues vocals:
bossa, carbassó...
- amb **c** davant de **e** i **i** i amb **ç** davant de **a**, **o**, **u** i a final de paraula:
ceba, cirera, raça, braç...

El so de **essa sonora** s'escriu:

- amb **s** entre vocals:
rosa, musa...
- amb **z** darrere d'una consonant o a inici de paraula:
pinzell, zero...

Subratlla amb vermell les paraules que contenen el so de essa sorda i amb blau les que contenen el so de essa sonora:

incendi	rosegar	visita	zero
pansa	lluç	música	sardina
missatger	llençol	lionesa	gessamí
braçalet	pissarra	cinema	onze

- Ara, classifica-les:

S SORDA			S SONORA	
"S"	"SS"	"Ç"	"S"	"Z"

Escriu en plural aquestes paraules, que contenen el so de la essa sorda. Fixa't que en alguns casos hauràs de canviar la grafia que representa aquest so:

a) un cabàs → molts cabassos	e) el pas → els _____
b) una maça → dues _____	f) el braç → els _____
c) una puça → moltes _____	g) un esforç → molts _____
d) un tros → tres _____	h) el matalàs → els _____

Omple els buits amb s, z, c, ç o ss:

a) verní _____	e) ben _____ina	i) _____évol
b) fronti _____a	f) pai _____atge	j) trape _____i
c) bra _____	g) belle _____a	k) ti _____ora
d) efica _____	h) ma _____apà	l) ca _____ola

- Encercla amb color blau les paraules que tenen el so de essa sorda i amb vermell les que tenen el so de essa sonora.

Llegeix aquest poema:

EL MAL HUMOR

Guardo tancats en un cofre de plata
tots els somriures que trobo pel món.
Si el mal humor m'ataqués algun dia
i els necessito, ja sabré on són.

Joana Raspall

Busca en el poema totes les paraules que contenen el so de la essa i contesta:

- Algunes paraules tenen el **so de la essa sonora**? Quines?
- Amb quines lletres pot representar-se aquest so?
- Amb quines lletres es representa, a les paraules del poema, el **so de la essa sorda**?
- Quines altres lletres el poden representar?

**Escriu en plural aquestes paraules, que contenen el so de la essa sorda.
Fixa't que en alguns casos hauràs de canviar la grafia que representa aquest so:**

a) un cabàs → molts cabassos	e) el pas → els _____
b) una maça → dues _____	f) el braç → els _____
c) una puça → moltes _____	g) un esforç → molts _____
d) un tros → tres _____	h) el matalàs → els _____

Omple els buits amb s, z, c, ç o ss:

a) verní _____	e) ben _____ ina	i) _____ érvol
b) fronti _____ a	f) pai _____ atge	j) trape _____ i
c) bra _____	g) belle _____ a	k) ti _____ ora
d) efica _____	h) ma _____ apà	l) ca _____ ola

- Encercla amb color blau les paraules que tenen el so de essa sorda i amb vermell les que tenen el so de essa sonora.

Llegeix aquest poema:

EL MAL HUMOR

Guardo tancats en un cofre de plata
tots els somriures que trobo pel món.
Si el mal humor m'ataqués algun dia
i els necessito, ja sabré on són.

Joana Raspall

Busca en el poema totes les paraules que contenen el so de la essa i contesta:

- Algunes paraules tenen el **so de la essa sonora**? Quines?
- Amb quines lletres pot representar-se aquest so?
- Amb quines lletres es representa, a les paraules del poema, el **so de la essa sorda**?
- Quines altres lletres el poden representar?